

Република Србија
Врховни касациони суд
Рев2 431/2015
09.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у радном спору тужиоца Р.Л. из А., кога заступа пуномоћник С.Ф., адвокат из Б., против туженог АД К.М. из А., кога заступа пуномоћник А.Б., адвокат из Б., ради поништаја одлуке о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3911/13 од 09.09.2014. године, у седници већа одржаној 09.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3911/13 од 09.09.2014. године.

Образложење

Побијаном пресудом преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу-Судска јединица у Аранђеловцу П1 2391/11 од 03.09.2013. године у ставу првом изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду од 01.08.2011. године и да се тужени обавезе да тужиоца реинтегрише у процес рада.

Против другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. раније важећег ЗПП ("Службени гласник РС" 125/04...), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, није учињена битна повреда из тачке 12. на коју се указује у ревизији јер нижестепене пресуде садрже јасне и непротивуречне разлоге у погледу одлучних чињеница и могу се са сигурношћу испитати.

Неосновани су и ревизијски наводи којима се истиче да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. ЗПП пред

другостепеним судом (ревизијски разлог из члана 398. став 1. тачка 2. ЗПП) јер је другостепени суд оценио све жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице.

Тужилац је био запослен код туженог као радник обезбеђења све до 01.08.2011. године када је проглашен тзв. "технолошким вишком" и отказан му је уговор о раду. Пре отказа тужени је донео Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији од 21.04.2011. године у коме су "брисани" послови "радник на обезбеђењу". Тужени је 12.02.2011. године донео одлуку о покретању поступка за утврђивање вишка запослених, а 23.06.2011. године донео предлог програма за решавање вишка запосленог. Синдикална организација је изразила неслагање са предлогом, а републичка организација надлежна за запошљавање је у свом мишљењу од 30.06.2011. године изразила став да је програм урађен уз пуну сарадњу и по смерницама надлежних служби и стручних служби филијале и да код туженог не постоји могућност да се запосленима који су вишак обезбеди ни једно од права која су утврђена у Закону о раду (чл. 154-156). Дана 18.07.2011. године тужени је коначно донео програм о решавању вишка запослених по коме је дефинитивно престала потреба у Сектору људских ресурса – Радна јединица обезбеђења. Пре усвајања програма тужени је расписао интерни оглас за прикупљање понуда запослених ради престанка радног односа по основу вишка уз исплату стимулативне отпремнине. На тај интерни оглас пријавио се мали број запослених на нивоу целе компаније. Још пре доношења решења о отказу послове физичко-техничког обезбеђења и електронске заштите обављала је агенција коју је тужени ангажовао почев од 2005. године.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је решење о отказу незаконито јер је тужени послове физичко-техничког обезбеђења поверио специјализованој агенцији и што у образложењу решење о отказу нису "конкретизовани разлози", па закључује да нису постојали стварни разлози за брисање послова радника обезбеђења како је то тужени представио у својим програмима.

Супротно, другостепени суд сматра да је тужени поступио у свему по правилима садржаним у чл. 153-160. Закона о раду и да програм решавања вишка запослених од 18.07.2011. године садржи разлоге престанка потреба за радом запослених због организационих промена усмерених на смањењу укупних трошкова пословања, рационализације и оптимализације коришћења људских ресурса и прилагођавању послова потреби и организацији рада због чега је послодавац извршио реорганизацију одређених послова и брисања одређених послова; да спровођење организационих и економских промена спада у аутономну и самосталну област деловања туженог послодавца и суд не може да се упушта у њихову целисходност и оправданост јер би то било у супротности са чланом 82. Устава Србије, нити суд може да цени целисходност ангажовања других привредних друштава и агенција за обављање послова које не спадају у основну делатност послодавца (што је случај и са пословима радника обезбеђења).

Становиште другостепеног суда је правилно.

Послодавац је донео програм решавања вишка запослених због технолошких, економских и организационих промена. Тај програм је образложен и не представља продукт волонтаризма и злоупотребе права. Пре доношења програма синдикатима и републичкој заједници запошљавања достављен је елаборат који је претходио програму. Актом о систематизацији "брисани су"

послови радника обезбеђења јер је послодавац и пре доношења одлуке о отказу, а и програма ангажовао спољну агенцију за ту врсту послова. Тужени није био у могућности да предузме мере за запошљавање тужиоца, а и других радника обезбеђења премештајем на друге послове или рада код другог послодавца, преквалификацијом или доквалификацијом или радом са непуним радним временом.

С обзиром да се послови радника обезбеђења укидају у потпуности, то послодавац није био дужан да детаљније разрађује критеријуме у погледу вишка запослених. Цењено је мишљење синдиката, а запосленом је исплаћена отпремнина у висини утврђеној општим актом (члан 158. Закона о раду). С обзиром да суд не може да цени оправданост и целисходност организационих, технолошких и финансијских мера послодавца (осим кад се врши злоупотреба права коју тужилац до закључења главне расправе није доказао), то ангажовање трећег правног лица - агенције која врши послове обезбеђења по уговору о делу или по другој врсти неименованих уговора, није забрањено, јер је учињено у циљу смањења укупних трошкова пословања. Због тога су неосновани ревизијски наводи у којима се истиче да због ангажовања трећег правног лица на пословима обезбеђења није престала стварна потреба за радом радника обезбеђења па самим тим ни тужиоца.

На основу члана 405. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа
судија
Предраг Трифуновић,с.р.